

9.11.2012

*ProAgria Etelä-Pohjanmaa
Luomukotieläintalouden erikoisneuvoja
Ulla Maija Leskinen
Puh. 040 504 5591*

Lisää Luomua -hankkeen tiedote 9.11.2012

Yleinen tilanne/tilannekatsaus

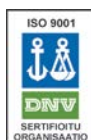
Koko Etelä-Pohjanmaan alueella on 368 tuottajaa. Peltoa 18 500 ha ja tilojen keskimääräinen pinta-ala 50,2 ha. Uusia tuottajia 2012 tuli 61 kpl ja 7 kpl tuottajia luopui luomusopimuksesta 2012 Luomuun siirtyi Etelä-Pohjanmaan alueella peltoa 3 248 ha.

Valvontaan liittyneiden tuottajien tuotantosuunnat:

- Yksi vuohitila, kuusi lammastuottajaa, joista kolmen eläimet luomuun.
- Neljä tuottajaa aloittaa hevosten kanssa (mahdollinen lihantuotanto).
- Kaksi tilaa on erikoistunut mansikan- ja vadelman viljelyyn ja yksi pensasmustikan viljelyyn.
- Tiloista 21 kpl on kasvintuotantotiloja,
- Kaksi sikatilaa, joilla yhdistelmätuotanto
- Seitsemän tilaa on erikoistunut naudanlihan tuotantoon, joista yhdellä siirtyy vain pellot ja kuudella myös eläimet
- 19 tilaa siirtyi luomumaidontuotantoon, josta kaksi sitoutui heti ensimmäisenä vuonna eläinten osalta.
- Lampaanlihan tuotantoa on 9 kasvinviljelytilalla jotka sitoutui luomuun

Luomukotieläintalous Etelä-Pohjanmaalla 2011 Eviran tilasto

- Lypsylehmät 1 429 lehmää
- Naudat alle 8 kk 1 618
- Hiehot 1 990 yli vuoden vanhaa hiehoa
- Lihanaudat 1 037
- Emot 1 297
- Uuhet 1 191
- Lihasiat 169
- Emakot 30
- Munivat kanat 11 500
- Kalkkunat 8 000

9.11.2012

Luomumaito

Luomumaidontuotantoon tulee uusia 2014 tai 2015 19 tilaa. Tiloilla ovat Valion maidontuottajia yhtä lukuun ottamatta. Tiloilla on tällä hetkellä noin 1 000 lehmää ja tuotantomäärä noin n.7-8 milj. litraa maitoa vuodessa. Myös Juustoportille saadaan luomumaidontuotantoa. Tulossa Etelä-Pohjanmaalla yksi alkamassa 2013–2014 luomukutunmaidontuotantoon.

Maitomäärästä ei ole vielä Valiolle tehty selvitystä, vaan talven aikaan haastattelen luomuun siirtyneet tuottajat. Luomumaidontuotantoon ohjaavaa koulutusta järjestetään erityisesti 2013 syksyllä, jolloin alkaa siirtyminen luomuun useamman tuottajana osalta ja tilahaastattelulla vuoden 2013 alkupuoliskolla selvitetään tuottajien halukkuus luomumaidontuotannon

Luomuliha

Lampaan ja sianlihalle saadaan jalostusmahdollisuus kuten myös hevosen luomulihalle. Laihialle rakennettavan uuden lihanjalostamon (Maalahden liha/Luomu Oy). Vuonna 2012 lihantuotannon käyttöön tulee luomulihaa noin 650 nautaa. Atrian luomujuottorehu on käytössä paremmin. Luomusianlihasta on kiinnostaa ja tuotannon laajentaminen 5 entistä yrittäjää Etelä-Pohjanmaalla. Valtakunnallisesti sianlihantuotantoon on kiinnostusta 25 tuottajalla. Ja ennestään on 9 tuottajaa jotka tuottaa luomusianlihaa.

Luomusiipikarjan liha

Alueellamme on syntymässä luomuna niin broilerintuotantoa, kalkkunatuotantoa kuin kanamunatuotantoa. Nämä tulevat todennäköisesti toteutumaan 1-2 vuoden sisällä. Tuotannon määrä tulisi olemaan noin 15 000 kanaa ja alueellamme noin 10 000 luomulihantuotannon lintua.

Luomulihan hankinta

Hankkeen kotieläintilojen koulutustilaisuuksia on suunniteltu alkutalveen (tammi-maaliskuun aikana) luomulihan tuotantoon tähtääviä koulutuksia ja pienryhmiä. Tiedottamisen ja kurssitarjonnalla haetaan niin tavanomaisia tuottajia kuin jo luomussa olevia tuottajia, jotka laajentavat toimintaansa. Järjestetään uusia pienryhmiä luomulihantuotantoon sekä järjestämään tutustumisia luomutiloille.

Hanketoiminta

Lisää Luomua -hankkeen kautta tehty talouslaskentaa ja vierailuja tuotantotapojen välillä ennen luomutuotannon sitoutumista sekä tilakoulutusta tilakäynneillä luomutaloudessa kuin luomuun sitoutumisessa. Tästä hyvänä esimerkkinä on yhteiskuivuri ja -varaston hankinnan pienryhmä.

Lisäksi pienryhmissä ja koulutuksissa on tuotu esiin kasvitilojen ja kotieläintilojen yhteistyötä entistä enemmän. Myös rehukauppa on ollut vahvasti mukana yhteistyössä niin viljelijöiden kuin hankekouluttajien kanssa.

9.11.2012

Luomukotieläin koulutuksesta ja neuvonnasta yleistä hankkeen ulkopuolista asiaa

Keltasiiven/ Pajuniemen kanssa teurasmunituskanat on viety markkinoille elintarvikkeeksi Pajuniemen toimesta. Kanojen markkinointi ei ole ongelmataonta vaan markkinoinnissa kuin myös tuotekehityksessä on tehtävä töitä. Munax Oy:n sekä Munakunnan kanssa on tehty yhteistyötä luomukanatalouden elvyttämisessä Etelä-Pohjanmaalla markkinoiden tarpeiden mukaisesti.

Kasvintuotantoneuvoja luomu

Erkki Vihonen, p. 040 6787 689, erkki.vihonen@proagria.fi

LUOMUVALKUAISEN TARVE

Aivan kuten koko Suomessa, on Etelä-Pohjanmaalla suuri tarve kotimaiselle luomuvalkuaiselle. Kotieläintilojen suhteellisen suuri liittyminen luomuun aiheuttaa entisestään lisääntyvän tarpeen valkuaispuolella. Etelä-Pohjanmaalla tarvittaisiin useita uusia kasvintuotantotiloja luomuun, jotta tämä tarve saataisiin ns. omavaraiseksi. Lisäksi nykyisten luomukasvintuotantotilojen tulee tehostaa viljelyään entisestään merkittävästi. Uutta tuotantoa tarvitaan entisen lisäksi.

Taulukko 1 (lisätarve)

Rypsiä 730 tn
Hernettä 730 tn
H-papua 1milj.
Luomuseosvilja 1,5 milj.

Taulukko: UML

Taulukko 2 tuotanto 2011 (olemassa oleva tuotanto)

750 ha Ruista 222 ha, Vehnää 202 ha, Kauraa 1310 ha, Ohraa 319ha
550 ha Herne 40 ha H-papu 17 ha, Rypsi 377 ha, Seosvilja 1558 ha
350 ha Nurmi ja laidun 6790 ha ja muu käyttö 1540 ha.
500 ha
Yhteensä 2350 ha

Luomuvalkuaista uusilta luomutiloilta

Hankkeen yhtenä suurena haasteena on saada Etelä-Pohjanmaalle tai Kyrönmaalle uusia luomukasvintuotantotiloja. Tämä haasteeseen vastataan järjestämällä tilaisuuksia viljelyvaltaisilla alueilla. Tilaisuuksissa tuodaan esiin luomun taloudellisia mahdollisuuksia ja pureudutaan niihin kysymyksiin, jotka aiheuttavat eniten kysymyksiä luomuun siirtyessä (rikkatilanteen hallintaan, maankasvukunto, lannoitus, kasvitaudit jne.) Ajankohtana on syksy 2012 sekä kevät ja syksy 2013. Kevät ja syksy 2014 tarjotaan koulutusta erityisesti viljelytekniisiin asioihin sekä edelleen lisäämään uusien viljelijöiden sitoutumista luomuun. Koulutusta annetaan niin pienryhmissä kuin koulutustilaisuuksissa ja mahdollisilla opintomatkoilla. Myös tiedotusta tavanomaisille tiloille tullaan lisäämään (tapahtumat, s- posti ja internet ja tilakoulutuksella).

9.11.2012

Luomuvalkuaista jo luomussa olevilta tiloilta

Hankkeessa pyritään lisäämään jo luomussa olevien kasvintuotantotilojen yhteistyötä luomukotieläintilojen kanssa. Koulutuksissa annetaan evästystä lajikevalintoihin ja viljelytekniisiin ratkaisuihin, joilla lisätään viljelyvarmuutta sekä rikkaruohojen aiheuttamia satotappioita. Koulutusta annetaan pienryhmissä sekä erilaisissa tapahtumissa koko hankkeen ajan. Lisäksi aktivoidaan viljelijöitä viljelemään valkuaiskasveja tiedotuksen kautta (tapahtumat, s- posti ja internet ja tilakohtainen koulutus).

Luomuvalkuaista yhteistyöllä

Erittäin tärkeää Etelä-Pohjanmaan valkuaisomavaraisuuden saavuttamiseksi on saada tilat tekemään enemmän yhteistyötä toistensa kanssa. Tätä pyrimme tuomaan esiin Lisää Luomua -hankkeessa erittäin vahvasti. Järjestämme pienryhmätoimintaa niin, että sieltä voisi löytyä yhteistyötahoja. Pyrimme myös tuomaan kaikissa koulutuksissa, tapahtumissa ja tilaisuuksissa esiin yhteistyön mahdollisuudet valkuaisomavaraisuudessa. Lisäksi painotamme yhteistyötä mahdollisuutena turvata Etelä-Pohjanmaalla maatalouden monipuolinen jatkuvuus ja että yhteistyö tuo myös taloudellisia mahdollisuuksia.